

prima instanță: Judecătoria Buiucani, mun. Chișinău
Judecător: Al. Negru
instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău
Judecători: Iu. Cimpoi, N. Simciuc, V. Pruteanu

DECIZIE

31 mai 2017

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul Tatiana Vieru

Judecători: Sveatoslav Moldovan, Nicolae Craiu, Oleg Sternioală și Mariana Pitic

examinând cererea de recurs declarată de către Nicolae Cotruță,

în pricina civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Nicolae Cotruță împotriva Ministerului Justiției al Republicii Moldova, intervenienți accesorii executorii judecătorești Nicolaescu Nicolae și Arseni Vera cu privire la repararea prejudiciului material și moral cauzat prin încălcarea dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești și încasarea cheltuielilor de judecată,

împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 08 decembrie 2016, prin care a fost respins apelul declarat de către Nicolae Cotruță, fiind menținută hotărârea Judecătoriei Buiucani mun. Chișinău din 20 aprilie 2016,

c o n s t a t ă:

La 20 ianuarie 2016, Nicolae Cotruță a depus cerere de chemare în judecată împotriva Ministerului Justiției al Republicii Moldova cu privire la repararea prejudiciului material și moral cauzat prin încălcarea dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești și încasarea cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii, reclamantul a indicat că la 12 noiembrie 2008 s-a adresat la Judecătoria Botanica, mun. Chișinău cu acțiune împotriva Întreprinderii Mixte „Auto-Expediție” Societate cu Răspundere Limitată cu privire la încasarea plăților salariale. Prin hotărârea Judecătoriei Botanica mun. Chișinău din 11 iulie 2012 acțiunea a fost admisă parțial, fiind încasat din contul Întreprinderii Mixte „Auto-Expediție” Societate cu Răspundere Limitată în beneficiul lui Nicolae Cotruță salariul în sumă de 1465,2

euro, dobânda de întârziere în legătură cu neachitarea în termen a salariului în sumă de 2384,87 euro, diurnele neachitate în perioada decembrie 2005- februarie 2007 în sumă de 2415,5 euro, prejudiciul moral în sumă de 200 euro și prejudiciul moral în legătură cu tergiversarea examinării pricinii în sumă de 6000 lei. A fost admisă parțial acțiunea reconvențională depusă de Întreprinderea Mixtă „Auto-Expediție” Societate cu Răspundere Limitată, fiind încasat din contul lui Nicolae Cotruță în beneficiul Întreprinderii Mixte „Auto-Expediție” Societate cu Răspundere Limitată prejudiciul material cauzat prin supraconsumul de combustibil în sumă de 5990,82 lei.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 29 noiembrie 2012 a fost admis apelul depus de Nicolae Cotruță, fiind casată hotărârea Judecătoriei Botanica mun. Chișinău din 11 iulie 2012 în partea admiterii acțiunii reconvenționale depuse de Întreprinderea Mixtă „Auto-Expediție” Societate cu Răspundere Limitată, fiind emisă o nouă hotărâre de respingere a acțiunii reconvenționale. În rest hotărârea Judecătoriei Botanica mun. Chișinău din 11 iulie 2012 a fost menținută.

Susține reclamantul că, la 26 februarie 2013 a depus spre executare titlul executoriu. Pe parcursul perioadei februarie 2013 - mai 2014 executorul judecătoresc Arseni Vera nu a executat hotărârea judecătorească, motiv pentru care a solicitat strămutarea procedurii de executare la un alt executor judecătoresc.

Reclamantul menționează că începând cu luna mai 2014 și până la depunerea acțiunii, hotărârea judecătorească nu a fost executată, iar acest fapt indică evident încălcarea termenului rezonabil, stabilit de legislația în vigoare, pentru executarea hotărârii judecătorești, fapt confirmat și prin practica CEDO.

Solicită Nicolae Cotruță încasarea din contul Ministerului Justiției al Republicii Moldova în beneficiul său a prejudiciului material în sumă de 6234,57 euro, a prejudiciului moral în sumă de 200 euro și 6000 lei și a cheltuielilor pentru executarea hotărârii judecătorești în sumă de 1210 lei.

Prin încheierea Judecătoriei Buiucani, mun. Chișinău din 16 martie 2016, a fost admis demersul depus de către Ministerul Justiției privind atragerea în calitate de intervenienți accesorii a executorilor judecătorești Nicolae Nicolăescu și Arseni Vera (f.d. 85).

Prin hotărârea Judecătoriei Buiucani, mun. Chișinău din 20 aprilie 2016, acțiunea a fost respinsă ca fiind neîntemeiată (f.d. 112-115).

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 08 decembrie 2016, a fost respins apelul declarat de către Nicolae Cotruță, fiind menținută hotărârea Judecătoriei Buiucani, mun. Chișinău din 20 aprilie 2016 (f.d. 171-180).

La 19 decembrie 2016, Curtea de Apel Chișinău a expediat în adresa participanților la proces copia deciziei adoptate (f.d. 182).

La 28 februarie 2017 Cotruță Nicolae a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând casarea actului judecătoresc contestat și a hotărârii primei instanțe cu remiterea pricinii la rejudecare în Curtea de Apel Chișinău.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale.

Astfel, prin prisma dispoziției citate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră recursul declarat în termen, deoarece potrivit scrisorii de însoțire se confirmă faptul că Nicolae Cotruță a recepționat copia deciziei instanței de apel la 05 ianuarie 2017 (f.d. 190).

Recurentul, Nicolae Cotruță, în motivarea recursului a indicat că instanțele de judecată la adoptarea hotărârilor contestate, au aplicat și interpretat eronat normele dreptului material aplicabile raportului juridic litigios. Recurentul menționează că instanțele de judecată nu au aplicat prevederile art. 22 alin. (2) și art. 70 alin. (2) din Codul de executare care prevăd că executorul judecătoresc este în drept: să sesizeze autoritățile și persoanele competente referitor la faptele constatate de neconformare cerințelor înaintate legal de executorul judecătoresc. Executorul judecătoresc urmează să întreprindă imediat toate acțiunile necesare în vederea executării hotărârii judecătorești. Dacă legea nu prevede altfel, termenul dintre acțiunile complexe ce urmează a fi întreprinse de executorul judecătoresc nu va depăși 15 zile. Astfel recurentul susține că în termen de 3 ani de la intentarea procedurii de executare, executorul judecătoresc și organele abilitate de stat nu pot stabili circumstanțe esențiale privind data și direcția ultimei circulații a două autovehicule peste frontiera de stat, precum și ultima trecere de către acestea a testării tehnice.

Recurentul a indicat că activitatea executorului judecătoresc nu este limitată de trimiterea interpelărilor și adresărilor în adresa organelor abilitate, implicate în procedura de executare, precum și acesta nu este limitat de constatările formale ale neajunsurilor acestor organe.

În conformitate cu art. 439 alin. (2) Codul de procedură civilă, după parvenirea dosarului, un complet din 3 judecători decide asupra admisibilității recursului, dispune expedierea copiei de pe recurs intimatului, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței timp de o lună de la data primirii acesteia. În cazul neprezentării referinței în termenul stabilit, admisibilitatea recursului se decide în lipsa acesteia.

La 24 martie 2017, Curtea Supremă de Justiție a expediat în adresa Ministerului Justiției al Republicii Moldova, executorilor judecătorești Nicolaescu Nicolae și Arseni Vera cererea de recurs cu înștiințarea despre necesitatea depunerii referinței.

La 10 mai 2017 executorul judecătoresc Arseni Vera a depus referință la cererea de recurs depusă de Nicolae Cotruță, prin care a solicitat declararea acestuia ca fiind inadmisibil.

Pînă la examinarea pricinii, Ministerul Justiției al Republicii Moldova, executorul judecătoresc Nicolaescu Nicolae nu au depus referință la cererea de recurs, prin care să-și exprime opinia referitor la recursul declarat.

În conformitate cu art. 444 Codul de procedură civilă, recursul se examinează fără înștiințarea participanților la proces.

Judecînd recursul declarat în limitele invocate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră recursul întemeiat și care urmează a fi admis cu casarea deciziei instanței de apel și restituirea pricinii spre rejudecare în aceeași instanță din considerentele ce urmează.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. c) CPC, să admită recursul, să caseze integral decizia instanței de apel și să trimită pricina spre rejudecare în instanța de apel în toate cazurile în care eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs.

Din materialele pricinii s-a constatat că la 12 noiembrie 2008 Nicolae Cotruță s-a adresat la Judecătoria Botanica, mun. Chișinău cu acțiune împotriva Întreprinderii Mixte „Auto-Expediție” Societate cu Răspundere Limitată cu privire la încasarea plăților salariale.

Prin hotărârea Judecătoria Botanica mun. Chișinău din 11 iulie 2012 acțiunea a fost admisă parțial, fiind încasat din contul Întreprinderii Mixte „Auto-Expediție” Societate cu Răspundere Limitată în beneficiul lui Nicolae Cotruță salariul în sumă de 1465,2 euro, dobânda de întârziere în legătură cu neachitarea în termen a salariului în sumă de 2384,87 euro, diurnele neachitate în perioada decembrie 2005- februarie 2007 în sumă de 2415,5 euro, prejudiciul moral în sumă de 200 euro și prejudiciul moral în legătură cu tergiversarea examinării pricinii în sumă de 6000 lei. A fost admisă parțial acțiunea reconvențională depusă de Întreprinderea Mixtă „Auto-Expediție” Societate cu Răspundere Limitată, fiind încasat din contul lui Nicolae Cotruță în beneficiul Întreprinderii Mixte „Auto-Expediție” Societate cu Răspundere Limitată prejudiciul material cauzat prin supraconsumul de combustibil în sumă de 5990,82 lei (f.d. 7-11).

Curtea de Apel Chișinău prin decizia din 29 noiembrie 2012 a admis apelul depus de Nicolae Cotruță, a casat hotărârea Judecătoria Botanica mun. Chișinău din 11 iulie 2012 în partea admiterii acțiunii reconvenționale depuse de Întreprinderea Mixtă „Auto-Expediție” Societate cu Răspundere Limitată și a emis în această parte o nouă hotărâre de respingere a acțiunii reconvenționale. În rest hotărârea Judecătoria Botanica mun. Chișinău din 11 iulie 2012 a fost menținută (f.d. 13-14).

La 26 februarie 2013, Nicolae Cotruță a depus cerere în adresa executorului judecătoresc Vera Arseni, prin care a solicitat primirea spre executare a titlului executoriu și întreprinderea măsurilor în vederea executării silite a documentului executorului (f.d. 61).

Potrivit încheierii executorului judecătoresc Arseni Vera nr. 132-169/13 din 27 februarie 2013, care a fost recepționată de Întreprinderea Mixtă „Auto-Expediție” Societate cu Răspundere Limitată la 04 martie 2013, s-a dispus primirea spre executare a documentului executoriu nr. 2-103/10 din 11 iulie 2012, privind încasarea din contul Întreprinderii Mixte „Auto-Expediție” Societate cu Răspundere Limitată în beneficiul lui Nicolae Cotruță salariul pentru perioada șomajului tehnic în sumă totală de 1465,2 euro, dobânda de întârziere în legătură cu neachitarea în termen a salariului în sumă de 2384,87 euro, diurnele neachitate în perioada decembrie 2005 - februarie 2007 în sumă de 2384,5 euro, prejudiciul moral în legătură cu neplata în termen a salariului 200 euro, prejudiciul moral în legătură cu tergiversarea procesului în sumă de 6000 lei. A fost stabilit Întreprinderii Mixte „Auto-Expediție” Societate cu Răspundere Limitată termen de 15 zile din momentul recepționării încheierii de executare benevolă a documentului executoriu (f.d. 63).

Prin încheierea executorului judecătoresc Arseni Vera nr. 132-169/13 din 18 martie 2013, s-a dispus continuarea procedurii de executare silită nr. 132-168/13 privind executarea documentului executoriu nr. 2-103/10 din 11 iulie 2012 și s-a obligat repetat debitorul să se prezinte la executorul judecătoresc pentru a prezenta dovada de achitare a datoriei și cheltuielile de executare (f.d. 64).

Totodată, prin încheierea executorului judecătoresc Arseni Vera privind asigurarea executării și sechestrării bunurilor debitorului nr. 132-169/13 din 18 martie 2013, s-a dispus aplicarea sechestrului pe mijloacele financiare ale debitorului aflate sau acumulate la conturile bancare în sumă totală de 6434,57 Euro și 6000 lei la Banca Comercială „Moldova Agroindbank” Societate pe Acțiuni, Banca Comercială „Banca Socială” Societate pe Acțiuni, Banca Comercială „Banca de Economii” Societate pe Acțiuni și Banca Comercială „Moldinconbank” Societate pe Acțiuni. A fost aplicată interdicția de înstrăinare a unităților de transport ce aparțin debitorului, obligând Direcția de înregistrare a transportului și calificarea conducătorilor auto a Întreprinderii de Stat „CRIS Registru” să comunice executorului judecătoresc dacă debitorul are înregistrate asemenea bunuri (f.d. 65).

La fel, a fost solicitat Inspectoratului Fiscal de Stat Leova să comunice informația despre veniturile obținute de către debitor. Oficiul Cadastral Teritorial Leova, fiind obligat să aplice interdicție de înstrăinare pe bunurile imobile ale debitorului, iar Camera Înregistrării de Stat a fost somată să comunice informația despre participarea debitorului în calitate de fondator la alte persoane juridice și să interzică fondarea altor persoane juridice de către debitor (f.d. 65).

Prin răspunsul nr. 161 din 03 aprilie 2013, Banca Comercială „Moldindconbank” Societate pe Acțiuni a informat executorul judecătoresc Arseni Vera precum că debitorul Întreprinderea Mixtă „Auto-Expediție” Societate cu Răspundere Limitată, nu deține careva conturi bancare (f.d. 66).

Potrivit răspunsului parvenit de la Direcția înregistrare a transportului și calificarea conducătorilor auto a Întreprinderii de Stat „CRIS Registru” din 03 aprilie 2013, executorul judecătoresc Arseni Vera a fost informat că debitorul are înregistrate 17 unități de transport și că asupra acestora a fost aplicată interdicție de înstrăinare (f.d. 67).

La 19 aprilie 2013 Camera Înregistrării de Stat prin răspunsul nr. 57 a informat executorul judecătoresc Arseni Vera că Întreprinderea Mixtă „Auto-Expediție” Societate cu Răspundere Limitată nu figurează ca fondator sau asociat al altor întreprinderi înregistrate (f.d. 68).

În rezultat, la 17 septembrie 2013 executorul judecătoresc Arseni Vera a expediat în adresa Întreprinderii Mixte „Auto-Expediție” Societate cu Răspundere Limitată informație care a fost recepționată la 01 octombrie 2013 privind executarea silită a documentului executoriu la 04 octombrie 2013, ora 14:00 (f.d. 69).

Conform procesului-verbal de constatare la fața locului din 04 octombrie 2013, executorul judecătoresc Arseni Vera a constatat că la adresa respectivă locuiesc părinții

Nataliei Cuzimina (administratorul Întreprinderii Mixte „Auto-Expediție” Societate cu Răspundere Limitată) (f.d. 70).

Totodată a fost stabilit că, Întreprinderea Mixtă „Auto-Expediție” Societate cu Răspundere Limitată nu dispune de bunuri și de venituri pe teritoriul Primăriei orașului Iargara.

La 01 octombrie 2013 executorul judecătoresc Arseni Vera a solicitat Poliției de Frontieră a Ministerului Afacerilor Interne să-i fie comunicată informație despre circulația mijloacelor de transport înregistrate după debitor (f.d. 71).

Conform scrisorii Uniunii Naționale a Executorilor Judecătorești nr. 1709 din 08 octombrie 2013, executorul judecătoresc Arseni Vera a fost informat că nu au fost înregistrate traversări ale frontierei de stat cu mijloacele de transport indicate (f.d. 73).

La 15 octombrie 2013 executorul judecătoresc Arseni Vera a efectuat o interpelare la Ministerul Transporturilor și Infrastructurii Drumurilor, prin care a solicitat să-i fie comunicată informația despre trecerea reviziei tehnice de către mijloacele de transport care aparțin debitorului, iar prin scrisoarea din 17 octombrie 2013, executorul judecătoresc a fost informat despre faptul că mijloacele de transport indicate în demers nu au trecut testarea tehnică (f.d. 74-75).

Prin încheierea executorului judecătoresc Arseni Vera nr. 132-169/13 din 18 februarie 2014, s-a dispus anunțarea în căutare, ridicarea de la posesor, reținerea și plasarea la o parcare sub controlul executorului judecătoresc a mijloacelor de transport înregistrate cu drept de proprietate după Întreprinderea Mixtă „Auto-Expediție” Societate cu Răspundere Limitată (f.d. 76, verso).

La 12 mai 2014 Nicolae Cotruță a depus cerere în adresa executorului judecătoresc Arseni Vera, prin care a solicitat strămutarea documentului executoriu la executorul judecătoresc Nicolaescu Nicolae (f.d. 79).

În urma cererii înaintate, la 20 mai 2014 executorul judecătoresc Arseni Vera, a dispus strămutarea documentului executoriu nr. 2-103/10 la executorul judecătoresc Nicolăescu Nicolae (f.d. 80).

La 29 mai 2014, prin încheierea executorului judecătoresc Nicolaescu Nicolae, a fost dispusă în mod repetat aplicarea unor interdicții în privința debitorului referitor la înstrăinarea unităților de transport, interzicerea Camerei Înregistrării de Stat de a efectua careva modificări în statutul debitorului, aplicarea sechestrului pe mijloacele bănești ce eventual urmează să parvină în contul debitorului, obligarea Oficiului Fiscal de Stat Leova să furnizeze informație privind rechizitele bancare a debitorului (f.d. 38, 40).

Potrivit răspunsului parvenit de la Direcția înregistrare a transportului și calificarea conducătorilor auto a Întreprinderii de Stat „CRIS Registru” din 04 iunie 2014 executorul judecătoresc Nicolaescu Nicolae a fost informat că Întreprinderea Mixtă „Auto-Expediție” Societate cu Răspundere Limitată are înregistrate 12 unități de transport și că asupra acestora a fost aplicată interdicție de înstrăinare (f.d. 41).

La 23 februarie 2015, Direcția înregistrare a transportului și calificarea conducătorilor auto a Întreprinderii de Stat „CRIS Registru” a expediat în adresa executorului judecătoresc Nicolaescu Nicolae informație că Întreprinderea Mixtă

„Auto-Expediție” Societate cu Răspundere Limitată are înregistrate 4 unități de transport și că asupra acestora a fost aplicată interdicție de înstrăinare, iar celelalte 8 unități de transport în perioada anului 2006 au fost radiate peste hotarele Republicii Moldova cu eliberarea numerelor de înmatriculare tranzit TT și nu se află la evidență în Registrul de Stat al Transportatorilor (f.d. 49).

La 20 ianuarie 2016 Cotruța Nicolae a depus prezenta cerere de chemare în judecată împotriva Ministerului Justiției al Republicii Moldova, intervenienți accesorii executorii judecătorești Nicolaescu Nicolae și Arseni Vera privind repararea prejudiciului material în mărime de 6234,57 euro, a prejudiciului moral în sumă de 200 euro și 6000 lei cauzat prin încălcarea dreptului la executare în termen rezonabil a hotărârii judecătorești și încasarea cheltuielilor pentru executarea hotărârii judecătorești în mărime 1210 lei.

Fiind investită cu examinarea pricinii, prima instanță prin hotărârea din 20 aprilie 2016 a respins acțiunea ca fiind neîntemeiată.

Instanța de apel prin decizia din 08 decembrie 2016 a respins apelul declarat de Nicolae Cotruța și a menținut hotărârea primei instanțe.

În susținerea soluției date, instanța de apel a conchis că neexecutarea hotărârii nu se datorează inacțiunilor care ar fi imputabile autorităților investite cu executarea hotărârii judecătorești, deoarece executorii judecătorești au întreprins măsurile necesare în vederea identificării bunurilor debitorului și împiedicării acestuia de a le înstrăina, fiind emisă încheiere privind instituirea măsurilor de asigurare a executării, au efectuat ieșiri la fața locului în vederea desfășurării executării silite, au efectuat investigații minuțioase în vederea identificării bunurilor și activelor patrimoniale ce aparțin debitorului.

La caz, instanța de recurs constată, că decizia instanței de apel este una nemotivată, iar concluziile instanței de apel sunt expuse într-o formă evazivă, incertă, neavând putere de convingere, fără a fi dată o apreciere cuvenită pretențiilor formulate în prezentul litigiu în raport cu materialul existent la dosar, precum și normelor de drept ce reglementează acest aspect, fapt ce contravine prevederilor art. 239 CPC și art. 241 alin. (5) CPC,

Or, analiza pe care judecătorul o face în legătură cu motivele de fapt și de drept, care i-au format convingerea în sensul unei anumite soluții trebuie să fie clară și simplă, precisă, conchisă și fermă, să aibă putere de convingere.

Totodată, în conformitate cu art. 373 alin. (1) și (2) CPC, instanța de apel verifică, în limitele cererii de apel, ale referințelor și obiecțiilor înaintate, legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în ceea ce privește constatarea circumstanțelor de fapt și aplicarea legii în primă instanță; instanța de apel verifică circumstanțele și raporturile juridice stabilite în hotărârea primei instanțe, precum și cele care nu au fost stabilite, dar care au importanță pentru soluționarea pricinii, apreciază probele din dosar și cele prezentate suplimentar în instanța de apel de către participanții la proces.

Reieșind din limitele judecării apelului consfințite în norma enunțată și din specificul obiectului acțiunii în cauză, instanța de recurs reține că contrar acestor

prevederi, instanța de apel judecând apelul a trecut în mod superficial asupra circumstanțelor pricinii, referindu-se în mod selectiv la unele constatări invocate de apelant, fără a examina pricina în raport cu probele anexate și legislația ce guvernează litigiul în cauză.

În situația dată, reieșind din specificul acțiunii, instanța de recurs consideră că la judecarea cauzei era necesară verificarea legalității obiectului litigiului atât în baza argumentelor invocate de apelant, cât și conform cadrului legal ce guvernează raportul juridic supus judecării.

În conformitate cu art. 130 alin. (1) Codul de procedură civilă, instanța judecătorească apreciază probele după intima ei convingere, bazată pe cercetarea multiaspectuală, completă, nepărtinitoare și nemijlocită a tuturor probelor din dosar în ansamblul și interconexiunea lor, călăuzindu-se de lege.

Astfel instanța de recurs reține că atât executorul judecătoresc Vera Arseni, cât și executorul judecătoresc Nicolaescu Nicolae au emis încheieri privind asigurarea executării, prin care au solicitat Inspectoratului Fiscal de Stat Leova informație privind veniturile obținute de Întreprinderea Mixtă „Auto-Expediție” Societate cu Răspundere Limitată în rezultatul activității, însă la materialele pricinii nu sunt anexate rapoarte privind situația financiară a Întreprinderii Mixte „Auto-Expediție” Societate cu Răspundere Limitată eliberate de Inspectoratul Fiscal de Stat Leova.

În acest sens, se va remarca că în scopul stabilirii temeiniciei sau netemeiniciei pretențiilor înaintate, era indispensabil, alături de cele constatate, de a stabili dacă executorii judecătorești au întreprins măsuri în vederea determinării situației financiare a Întreprinderii Mixte „Auto-Expediție” Societate cu Răspundere Limitată, fluxul mijloacelor bănești, componența activelor și a surselor de formare a acestora, precum și modificările lor, prin solicitarea de la Inspectoratul Fiscal de Stat Leova a rapoartelor financiare a debitorului.

În acest context este de remarcat că nu poate fi constatată concluzia instanței de apel precum că executorii judecătorești au întreprins măsuri necesare în vederea identificării bunurilor Întreprinderii Mixte „Auto-Expediție” Societate cu Răspundere Limitată, or la actele pricinii nu sunt anexate rapoartele financiare a debitorului eliberate de Inspectoratul Fiscal de Stat Leova.

Prin urmare, în vederea aprecierii situației financiare a Întreprinderii Mixte „Auto-Expediție” Societate cu Răspundere Limitată la momentul executării hotărârii, instanța de apel urma să stabilească dacă executorii judecătorești au supus cercetării activitatea economică-financiară a societății prin verificarea rapoartelor financiare.

Suplimentar instanța de recurs menționează că la 03 aprilie 2013 Direcția înregistrare a transportului și calificarea conducătorilor auto a Întreprinderii de Stat „CRIS Registru” a informat executorul judecătoresc Arseni Vera că Întreprinderea Mixtă „Auto-Expediție” Societate cu Răspundere Limitată are înregistrate 17 unități de transport și că asupra acestora a fost aplicată interdicție de înstrăinare (f.d. 67).

Ulterior la 04 iunie 2014, Direcția înregistrare a transportului și calificarea conducătorilor auto a Întreprinderii de Stat „CRIS Registru” a informat executorul

judecătoresc Nicolaescu Nicolae că Întreprinderea Mixtă „Auto-Expediție” Societate cu Răspundere Limitată are înregistrate 12 unități de transport și că asupra acestora a fost aplicată interdicție de înstrăinare, iar la 23 decembrie 2015, Direcția a comunicat că mijloacele de transport care au aparținut Întreprinderii Mixte „Auto-Expediție” Societate cu Răspundere Limitată au fost radiate din Registrul de Stat al Transportatorilor pentru plecarea din Republica Moldova (f.d. 54).

Instanța de apel nu a supus examinării faptul dacă executorii judecătorești au stabilit modalitatea și temeiul de radiere a mijloacelor de transport din Registrul de Stat al Transportatorilor pe parcursul executării hotărârii, or la intentarea procedurii de executare, Direcția înregistrare a transportului și calificarea conducătorilor auto a Întreprinderii de Stat „CRIS Registrul” a comunicat că a fost aplicată interdicție asupra celor 17 unități de transport înregistrate după Întreprinderea Mixtă „Auto-Expediție” Societate cu Răspundere Limitată (f.d. 67).

Totodată din materialele pricinii nu rezultă constatările instanței de apel privind stabilirea de către executorii judecătorești a sediului Întreprinderii Mixte „Auto-Expediție” Societate cu Răspundere Limitată unde își desfășoară activitatea nemijlocit, situația patrimonială, financiară și fluxul mijloacelor bănești și al capitalului propriu al întreprinderii.

Astfel nu poate fi reținută drept măsură întreprinsă de executorii judecătorești în vederea stabilirii sediului debitorului și faptului că acesta nu dispune de bunuri declarația administratorului Întreprinderii Mixte „Auto-Expediție” Societate cu Răspundere Limitată Natalia Cuzmina, potrivit căruia după procurarea întreprinderii în calitate de administrator nu i-a fost transmise acte contabile și nici bunurile acesteia, or la materialele pricinii nu este anexat extrasul din Registrul persoanelor juridice și decizia privind modificările statutare a întreprinderii.

Examinarea circumstanțelor menționate are importanță pentru stabilirea veridicității celor declarate de administratorul întreprinderii Natalia Cuzmina, precum și pentru determinarea perioadei de timp în care a avut loc aceste modificări.

Prin urmare, se constată că instanța de apel nu a întreprins măsuri în vederea soluționării litigiului apărut prin constatarea unor fapte necesare examinării la care instanța urma să contribuie, or, prin prisma art. 118 alin. (5) CPC, în caz de necesitate instanța judecătorească (judecătorul) este în drept să propună părților și altor participanți la proces, după caz, să prezinte probe suplimentare și să dovedească faptele ce constituie obiectul probațiunii pentru a se convinge de veridicitatea lor.

Suplimentar instanța de recurs menționează că instanța de judecată decide asupra acordării unei satisfacții echitabile de la bugetul de stat în contul reparării prejudiciului moral, material, precum și a costurilor și a cheltuielilor de judecată doar în urma constatării faptului că a fost încălcat dreptul la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești.

Totodată potrivit art. 2 alin. (1) a Legii nr. 87 din 21 aprilie 2011 privind repararea de către stat a prejudiciului cauzat prin încălcarea dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei sau a dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărârii

judecătorești, orice persoană fizică sau juridică ce consideră că i-a fost încălcat dreptul la judecarea în termen rezonabil a cauzei sau dreptul la executarea în termen rezonabil a hotărîrii judecătorești poate adresa în instanță de judecată o cerere de chemare în judecată privind constatarea unei astfel de încălcări și repararea prejudiciului cauzat prin această încălcare.

Colegiul relevă că la rejudecarea pricinii, instanța de apel urmează să țină cont de cele enunțate supra, rezultînd atît din pretențiile înaintate de reclamant, înscrisurile prezentate cu calitate de probe în susținerea poziției, apreciindu-le în conformitate cu art. art.120-122, 130 Cod de procedură civilă, în raport cu pretențiile înaintate, circumstanțele stabilite și normele de drept material aplicabile raportului litigios.

În afara de aceasta, în conformitate cu art. 138 alin. (4) Codul de procedură civilă, înscrisul se depune în original sau în copie autenticată în modul stabilit de lege, indicîndu-se locul de aflare a originalului. Înscrisul se depune în original cînd, conform legii sau unui alt act normativ, circumstanțele pricinii trebuie confirmate numai cu documente în original sau cînd copiile de pe documentul prezentat au cuprinsuri contradictorii, precum și în alte cazuri cînd instanța consideră necesară prezentarea originalului.

Instanța de apel nu a ținut cont de aceste prevederi imperative ale legii și a admis ca probe xerocopiile unor înscrisuri neautentificate prezentate de executorii judecătorești.

Dat fiind faptul că instanța de apel a aplicat eronat normele de drept procedural, iar lichidarea acestor lacune în cadrul procedurii de examinare în recurs nu este posibilă, cauza urmează a fi rejudecată.

La rejudecarea pricinii, instanța de apel urmează să țină cont de cele menționate, să verifice circumstanțele pricinii, probele administrate și reexaminînd pricina să emită o hotărîre legală și întemeiată cu respectarea drepturilor procedurale ale părților și verificarea pretențiilor sau după caz, de a le concretiza.

Instanța de recurs remarcă că dreptul la un proces echitabil, garantat de art. 6 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, prezumă dreptul la o hotărîre motivată. Motivarea este o parte a hotărîrii în care instanța judecătorească în mod obligatoriu își expune concluziile formulate în privința cauzei deferite spre soluționare.

Conform unei jurisprudențe constante degajate de Curtea Europeană a Drepturilor Omului, pronunțarea de către instanțele judecătorești a unor hotărîri motivate constituie una dintre garanțiile dreptului fundamental la un proces echitabil și acesta presupune obligațiunea instanței judecătorești de a se expune în hotărîri asupra tuturor cerințelor acțiunii, precum și, argumentelor invocate de către părți întru admiterea sau respingerea acestora (cauza Garcia Ruiz vs. Spania, hotărîrea din 21 ianuarie 1999).

Se reține că actul judecătorec trebuie să corespundă tuturor normelor de drept, să fie clar, înțeles de părțile implicate în litigiu și să răspundă în mod sigur și expres la toate cererile și obiecțiile formulate de către părți, ceea ce în speță lipsește.

Or, principiul procesului echitabil reclamă că hotărîrea să fie motivată, justițiabilul avînd posibilitatea să cunoască motivele care l-au făcut pe judecător să adopte una sau altă soluție și să le conteste dacă sistemul prevedea o cale de atac împotriva acestei hotărîri, lipsa motivării unei decizii judiciare, pune în pericol dreptul la un proces echitabil (cauza Kaufman vs. Belgia, 1986).

În cazul în care instanța de judecată se abține de a da un răspuns special și explicit în cele mai importante întrebări, fără a acorda părții care a formulat-o posibilitatea de a ști dacă acest mijloc de apărare a fost neglijat sau respins, acest fapt se va considera o încălcare a art. 6§1 din CEDO (cauza Hiro Balani vs. Spania, 1994).

Din considerentele menționate și avînd în vedere faptul că s-a constatat o eroare judiciară, care nu poate fi corectată de către instanța de recurs, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a admite recursul, de a casa integral decizia instanței de apel și de a restitui prezenta pricină civilă la rejudecare în Curtea de Apel Chișinău, în alt complet de judecători.

În baza celor expuse, în conformitate art. 445 alin. (1) lit. c) Cod de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e :

Se admite recursul declarat de Nicolae Cotruță.

Se casează decizia Curții de Apel Chișinău din 08 decembrie 2016, adoptată în pricina civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Nicolae Cotruță împotriva Ministerului Justiției al Republicii Moldova, intervenienți accesorii executorii judecătorești Nicolaescu Nicolae și Arseni Vera cu privire la repararea prejudiciului material și moral cauzat prin încălcarea dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărîrii judecătorești și încasarea cheltuielilor de judecată, cu remiterea pricinii la rejudecare în Curtea de Apel Chișinău, în alt complet de judecători.

Decizia nu se supune nici unei căi de atac.

Președintele ședinței,

Judecător

Tatiana Vieru

Judecători:

Sveatoslav Moldovan

Nicolae Craiu

Oleg Sternioală

Mariana Pitic